

פרשת תרומה

נושא השבוע: אור בבית

מה בפרשה

- בפרשה זו ניתנת הוראה לקחת תרומה מבני ישראל ואחר כך מובא פירוט המשכן וכליו:
- **ארון הברית** – בתוכו לוחות הברית.
- **הכרובים** – חיות מכוונפות המונחות על הארון ונושאות את המרכבה האלוהית.
- **השולחן וכליו** – עליו לחם הפנים.
- **המנורה** – בעלת שבעה קנים.
- **יריעות המשכן** – המשכן הוא למעשה אוהל מיטלטל וקירותיו הם למעשה יריעות בד.
- **הפרוכת** – מעין וילון או מסך המבדיל בין הקודש ובין קודש הקדשים.
- **המזבח בחצר המשכן** – להקרבת הקורבנות.
- **חצר המשכן** – שטח מוקף מסביב למשכן.

נושא השבוע

בין **כלי המשכן** הנזכרים בפרשתנו נזכרת גם **המנורה**. מנורת המקדש היתה עשויה מזהב ומעוטרת כיאות למקדש. המנורה, שלה **שבעה קנים**, שימשה כדי להחזיק את נרות השמן שמהם נבע האור. הנרות היו דולקים מבקר עד ערב. בין הערביים היה הכהן מעלה את הנרות ובבקר היה מיטיב אותם ולפיכך נקראו **נר תמיד**. בימי **בית שני** נעשתה מנורה בדמות הדיוקן המתואר בפרשתנו והיא הוצאה מבית המקדש על ידי אנטיוכוס אפיפנס. במקומה העמידו החשמונאים מנורה אחרת והיא שנתקיימה במקדש הורדוס עד לחורבנו. לאחר החורבן נשארה הרומאים בתהלכות הניצחון של טיטוס ודמותה צוירה על **קשת הניצחון** המוצבת ברומא. המנורה הפכה **לסמל** מדינת ישראל ודיוקן שלה מוצב ליד הכנסת בירושלים.

מדרש

בשלושה מקומות בתורה, אלוהים פונה אל משה במלה "זה..." הפרשנות המקובלת היא שאלוהים **הצביע** על הדבר. גם כאן מפרש המדרש שאלוהים אמר למשה "וזה מעשה המנורה" **והראה** לו את המנורה.

קריאת המדרש ודיון

אם המנורה שימשה רק בשביל להאיר, מדוע חשוב כל כך שהיא תהיה בצורה **מסויימת**: אולי נקבל את התשובה מהמדרש עצמו: כיצד צריך לעשות את המנורה? לא ברור! ישנה תחושה שההוראות **אינן מובנות**, לא פשוטות. כנראה שהמנורה אינה סתם כלי אלא כלי שיש בו **סוד**. על פי המסורת היהודית **האור** מסמל גם את **הנשמה**.

לפי תפישה זו הנרות בבית המקדש הם ה"נשמה" של המקום, הם מסמלים את שכירתו של אלוהים **במקדש**, כפי שהנשמה היא החלק הפנימי **ששוכן** בתוך האדם. נראה כי זו הסיבה לכך שאופן עשית המנורה הוא מסתורי ולא גלוי – כשם שכל עניין **שכינת אלוהים** הוא **מופשט** ולא ניתן להגדרה.

בימי המכבים / אלי רוה

מתוך כד שמן מיותם
מכד שמן קטן,
הוצתה השלהבת בבית-המקדש,
לפני שנים רבות.
והיא מאירה בכל שנה מחדש
בכל החדרים, בכל הלבבות.

ש
י
ר

גם בנרותי שלי
בנרותי הקטנים,
דולקת השלהבת
שמונה ימים.

